Vstup/výstup, databázové operace, rozklad termu

Čtení ze souboru

```
process_file( Soubor ) :-
       seeing( StarySoubor ),       % zjištění aktivního proudu
       see( Soubor ),               % otevření souboru  Soubor
       repeat,
          read( Term ),             % čtení termu  Term
          process_term( Term ),     % manipulace s termem
          Term == end_of_file,      % je konec souboru?
       !,
       seen,                        % uzavření souboru
       see( StarySoubor ).          % aktivace původního proudu

repeat.                             % vestavěný predikát
repeat :- repeat.
```


Predikáty pro vstup a výstup

```
| ?- read(A), read( ahoj(B) ), read( [C,D] ).
|: ahoj. ahoj( petre ). [ ahoj( 'Petre!' ), jdeme ].
A = ahoj, B = petre, C = ahoj('Petre!'), D = jdeme

| ?- write(a(1)), write('.'), nl, write(a(2)), write('.'), nl.
a(1).
a(2).
yes
```

- seeing, see, seen, read
- telling, tell, told, write
- standardní vstupní a výstupní stream: user

Příklad: vstup/výstup

Napište predikát uloz_do_souboru(Soubor), který načte několik fakt ze vstupu a uloží je do souboru Soubor.

```
| ?- uloz_do_souboru( 'soubor.pl' ).
|: fakt(mirek, 18).
|: fakt(pavel,4).
|: end_of_file.
yes
| ?- consult(soubor).
% consulting /home/hanka/soubor.pl...
% consulted /home/hanka/soubor.pl in module user, 0 msec
% 376 bytes
yes
| ?- listing(fakt/2). % pozor:listing/1 lze použít pouze při consult/1 (ne u compile/1)
fakt(mirek, 18).
fakt(pavel, 4).
yes
```

Implementace: vstup/výstup

```
uloz_do_souboru( Soubor ) :-
       seeing( StaryVstup ),
       telling( StaryVystup ),
       see( user ),
       tell( Soubor ),
       repeat,
          read( Term ),
          process_term( Term ),
          Term == end_of_file,
       !,
       seen,
       told,
       tell( StaryVystup ),
       see( StaryVstup ).

process_term(end_of_file) :- !.
process_term( Term ) :-
       write( Term ), write('.'), nl.
```


Databázové operace

- Databáze: specifikace množiny relací
- Prologovský program: **programová databáze**, kde jsou relace specifikovány explicitně (fakty) i implicitně (pravidly)
- Vestavěné predikáty pro změnu databáze během provádění programu:

`assert( Klauzule )`	přidání `Klauzule` do programu
`asserta( Klauzule )`	přidání na začátek
`assertz( Klauzule )`	přidání na konec
`retract( Klauzule )`	smazání klauzule unifikovatelné s `Klauzule`

- Pozor: `retract/1` lze použít pouze pro **dynamické klauzule** (přidané pomocí `assert`) a ne pro statické klauzule z programu
- Pozor: nadměrné použití těchto operací snižuje srozumitelnost programu

Databázové operace: příklad

Napište predikát `vytvor_program/0`, který načte několik klauzulí ze vstupu a uloží je do programové databáze.

```
| ?- vytvor_program.
|: fakt(pavel, 4).
|: pravidlo(X,Y) :- fakt(X,Y).
|: end_of_file.
yes
| ?- listing(fakt/2).
fakt(pavel, 4).
yes
| ?- listing(pravidlo/2).
pravidlo(A, B) :- fakt(A, B).
yes
| ?- clause( pravidlo(A,B), C). % clause/2 použitelný pouze pro dynamické klauzule
C = fakt(A,B) ?
yes
```


Databázové operace: implementace

```
vytvor_program :-
       seeing( StaryVstup ),
       see( user ),
       repeat,
          read( Term ),
          uloz_term( Term ),
          Term == end_of_file,
       !,
       seen,
       see( StaryVstup ).

uloz_term( end_of_file ) :- !.
uloz_term( Term ) :-
        assert( Term ).
```

Konstrukce a dekompozice termu

- Konstrukce a dekompozice termu

  `Term =.. [ Funktor | SeznamArgumentu ]`

  ```
  a(9,e) =.. [a,9,e]
  Cil =.. [ Funktor | SeznamArgumentu ], call( Cil )
  atom =.. X ⇒ X = [atom]
  ```

- Pokud chci znát pouze funktor nebo některé argumenty, pak je efektivnější:

  `functor( Term, Funktor, Arita )` `functor( a(9,e), a, 2 )`

  `functor(atom,atom,0)` `functor(1,1,0)`

  `arg( N, Term, Argument )` `arg( 2, a(9,e), e)`

Rekurzivní rozklad termu

- Term je proměnná (`var/1`), atom nebo číslo (`atomic/1`) ⇒ konec rozkladu
- Term je seznam (`[_|_]`) ⇒
  procházení seznamu a rozklad každého prvku seznamu
- Term je složený (`=../2`, `functor/3`) ⇒
  procházení seznamu argumentů a rozklad každého argumentu
- Příklad: `ground/1` uspěje, pokud v termu nejsou proměnné; jinak neuspěje

```
ground(Term) :- atomic(Term), !.          % Term je atom nebo číslo NEBO
ground(Term) :- var(Term), !, fail.       % Term není proměnná NEBO
ground([H|T]) :- !, ground(H), ground(T). % Term je seznam a ani hlava ani těl
                                          %      neobsahují proměnné NEBO
ground(Term) :- Term =.. [ _Funktor | Argumenty ], % je Term složený
                ground( Argumenty ).              % a jeho argumenty
                                                  % neobsahují proměnné

?- ground(s(2,[a(1,3),b,c],X)).        ?- ground(s(2,[a(1,3),b,c])).
no                                      yes
```


subterm(S,T)

Napište predikát `subterm(S,T)` pro termy S a T bez proměnných, které uspějí, pokud je S podtermem termu T. Tj. musí platit alespoň jedno z

- podterm S je právě term T NEBO
- podterm S se nachází v hlavě seznamu T NEBO
- podterm S se nachází v těle seznamu T NEBO
- T je složený term (`compound/1`) a S je podtermem některého argumentu T
  - otestujte `:- subterm(1,2).`
    pokud nepoužijeme (`compound/1`), pak tento dotaz cyklí
  - otestujte `:- subterm(a,[1,2]).` ověřte, zda necyklí (nutný červený řez níže)

```
| ?- subterm(sin(3),b(c,2,[1,b],sin(3),a)).                    yes
subterm(T,T) :- !.
subterm(S,[H|_]) :- subterm(S,H), !.
subterm(S,[_|T]) :- !, subterm(S,T).
subterm(S,T) :- compound(T), T=..[_|Argumenty], subterm(S,Argumenty).
```


same(A,B)

Napište predikát `same(A,B)`, který uspěje, pokud mají termy A a B stejnou strukturu. Tj. musí platit právě jedno z

- A i B jsou proměnné NEBO
- pokud je jeden z argumentů proměnná (druhý ne), pak predikát neuspěje, NEBO
- A i B jsou `atomic` a unifikovatelné NEBO
- A i B jsou seznamy, pak jak jejich hlava tak jejich tělo mají stejnou strukturu NEBO
- A i B jsou složené termy se stejným funktorem a jejich argumenty mají stejnou strukturu

```
| ?- same([1,3,sin(X),s(a,3)],[1,3,sin(X),s(a,3)]).                yes

same(A,B) :- var(A), var(B), !.
same(A,B) :- var(A), !, fail.
same(A,B) :- var(B), !, fail.
same(A,B) :- atomic(A), atomic(B), !, A==B.
same([HA|TA],[HB|TB]) :- !, same(HA,HB), same(TA,TB).
same(A,B) :- A=..[F|ArgA], B=..[F|ArgB], same(ArgA,ArgB).
```

D.Ú. unify(A,B)

Napište predikát unify(A,B), který unifikuje termy A a B a provede zároveň *kontrolu výskytu* pomocí not_occurs(Var,Term).

```
| ?- unify([Y,3,sin(a(3)),s(a,3)],[1,3,sin(X),s(a,3)]).
X = a(3)     Y = 1      yes
```

```
unify(A,B) :- var(A), var(B), !,  A=B.
unify(A,B) :- var(A), !, not_occurs(A,B), A=B.
unify(A,B) :- var(B), !, not_occurs(B,A), B=A.
unify(A,B) :- atomic(A), atomic(B), !, A==B.
unify([HA|TA],[HB|TB]) :- !, unify(HA,HB), unify(TA,TB).
unify(A,B) :- A=..[F|ArgA], B=..[F|ArgB], unify(ArgA,ArgB).
```


not_occurs(A,B)

Predikát not_occurs(A,B) uspěje, pokud se proměnná A nevyskytuje v termu B. Tj. platí jedno z

- B je atom nebo číslo NEBO
- B je proměnná různá od A NEBO
- B je seznam a A se nevyskytuje ani v tělě ani v hlavě NEBO
- B je složený term a A se nevyskytuje v jeho argumentech

```
not_occurs(_,B) :- atomic(B), !.
not_occurs(A,B) :- var(B), !, A\==B.
not_occurs(A,[H|T]) :- !, not_occurs(A,H), not_occurs(A,T).
not_occurs(A,B) :- B=..[_|Arg], not_occurs(A,Arg).
```